

Kirkko keskellä kaupunkia -hanke 2025-2027

Pyhän Kolminaisuuden kirkko pääkaupungin ytimessä täyttää 200 vuotta.

Kirkolliskokousaloite: Rahoitus monikulttuurista tapahtumakokonaisuutta ja juhlaa varten.

Taustaa: Pyhän Kolminaisuuden kirkko täyttää 200 vuotta vuonna 2027. Se on C.L. Engelin suunnittelema rakennustaiteen ja kirkkotaiteen helmi Helsingin monumentaalikeskustassa. Samalla kirkko on elävä monikulttuurinen ortodoksinen yhteisö. Sen sijainti omassa puistossaan pääkaupungin ytimessä tuo sen kansakunnan katseen alle ja luo ainutlaatuisen paikan todistaa ortodoksisesta traditiosta.

Pyhän Kolminaisuuden kirkon rakentamisesta alkaa Helsingin ortodoksisen seurakunnan historia. Seurakunta on nykyisin suurin ja monikulttuurisin maassamme. Pyhän Kolminaisuuden kirkon historiaan ja nykyisyyteen kiteytyy kirkkomme historian ja nykypäivän monivaiheisuus ja monivärisyys. Se on 200 vuoden aikana ollut koti monille eri taustoista tulleille ortodokseille – ensin pääkaupungin rakentajille Karjalan kannakselta ja eri puolilta imperiumia, sodan jälkeen evakoille, nyttemmin entisen Neuvostoliiton maista muuttaneille, ja viimeksi Ukrainan sotapakolaisille. Nykyisin pyhäkkö jatkaa kirkkoslaavinkielisen jumalanpalveluksen perinnettä. Se palvelee Helsingin vanhimman ortodoksisen tradition perillisiä, samoin kuin eri slaavilaisista taustoista tulleita, mutta myös georgialaisia, moldovalaisia, kreikkalaisia ja kaikkia, jotka ydinkeskustan kadulta astuvat siihen sisälle. Jumalanpalveluksissa ja muussa lasten, nuorten ja aikuisten toiminnassa käytetään kirkkoslaavin ohella säännöllisesti venäjän, ukrainan ja suomen kieltä.

Pyhän Kolminaisuuden kirkko viettää temppelejuhlaansa helluntaina, jota kutsutaan kirkon syntymäpäiväksi. Se sijaitsee yhteiskunnan ytimessä, missä ortodoksien määrä kasvaa ja monikulttuurisuus vahvistuu. Sellainen toimintaympäristö on jatkuvasti yhä tärkeämpi kirkkomme elämässä eri puolilla maata.

Nyt on paikallaan, että Pyhä Kolminaisuuden kirkon 200-vuotisjuhlaa käytetään mahdollisuutena tuoda esille koko kirkkomme tehtävää ja mahdollisuuksia urbaanissa ja monikulttuurisessa tulevaisuuden Suomessa.

Kirkko keskellä kaupunkia -hanke:

1. Tapahtumakokonaisuus *Kirkko keskellä kaupunkia – Church in the City*

Tarkastellaan kirkon todistusta ja palvelua postmodernissa kaupungissa seurakunnan eri tehtävien kannalta. Niihin kuuluvat jumalanpalvelus, kirkkomusiikki, eri-ikäisten opetus, diakonia ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa. Tapahtuma koostuu 200-vuotisjuhlasta, joka rakentuu helluntain jumalanpalveluksista ja monipuolisesta kulttuuriohjelmasta pyhäkössä ja sen ympärillä. Juhla koskee koko Helsingin seurakuntaa ja sen monia yhteisöjä. Tapahtuma on kansainvälinen, johon kutsutaan puhujia ja esiintyjä kotimaasta ja ulkomailta. Euroopassa on useita ortodoksisia seurakuntia suurkaupunkien ytimessä, joilla on vastaavat haasteet ja mahdollisuudet kuin Pyhän Kolminaisuuden kirkolla ja seurakunnalla. Tapahtuma on luonteeltaan avoin, ja siihen on mahdollisuus osallistua kaikilla ortodoksisesta kulttuurista ja historiasta kiinnostuneilla.

Tapahtuma valmistellaan vuoden 2026 aikana.

Tapahtumaa varten esitetään varattavan kirkon talousarviossa vuodelle 2027 yhteensä 5 000 euroa. Summa sisältää luennoitsijoiden kulut ja tilavuokrat.

2. *Kirkko avoimena keskellä kaupunkia näkyvyys*

Toteutetaan mediakampanja, joka alkaa vuotta ennen varsinaista tapahtumakokonaisuutta ja jolla saadaan aikaan laajaa näkyvyyttä. Se sisältää runsaasti erikelistä materiaalia verkossa ja painettuna. Kirkon ja seurakunnan verkkosivut ovat tärkein kanava. Näkyvydessä on ensisijaista sosiaalisen median käyttö. Tämä osa hankkeesta palvelee kirkon lähetystehtävää ja tuo sen piiriin sekä uusia ortodokseja että muita kiinnostuneita.

Mediakampanja tulee aloittaa vuonna 2026. Kampanjaan varten esitetään varattavan kirkon talousarviossa vuodelle 2026 yhteensä 10 000 euroa.

3. *Juhlakirja Kauneus pelastaa kaupungin*

Julkaistaan korkeatasoinen juhlakirja ortodoksisesta kirkosta maamme historiassa ja tämän päivän pääkaupungin keskellä. Kirjan ydin on Pyhän Kolminaisuuden kirkon merkitys rakennuksena ja pyhäkkönä valtiollisten instituutioiden keskellä. Kirkko todistaa edelleen yli 200 vuoden jatkuvuudesta. Venäjän vallankumous aiheutti lähes totaalisen tuhon taiteille, eikä maamme vanhojen kirkkojen esineistölle tästä syystä ole vertailukohtia entisen imperiumin muissa historiallisissa kaupungeissa. Tästä syystä Pyhän Kolminaisuuden kirkon vanha esineistö ja ikonit ovat kansainvälisesti ainutlaatuisia ja merkittäviä suomalaisia kulttuuritaiteita. Monet ikonit on saatu perintönä ortodoksisista kulttuurikodeista. Mielenkiitoinen historiallinen valokuva-aineisto ja nyt kuvattava uusi kokonaisuus ovat kirjan olennaista sisältöä. Kirjan teksti rakentuu asiantuntija-artikkeleista, joissa käsitellään sen merkitystä kulttuurisessa kontekstissaan ortodoksisena jumalanpalveluspaikkana ja yhteisönä.

Kirjan rahoitus jakautuu kolmelle vuodelle:

2025	kirjoitukset ja toimitustyö	2 500 e
	kuvaukset – ikonit, esineistö ja interiööri	2 000 e
2026	kirjoitukset ja toimitustyö	2 500 e
	kuvaukset	2 000 e
2027	kuvankäsittely ja taitto	6 000 e
	painotyö	10 000 e

Yhteenveto koko hankkeen rahoitustarpeesta 2025-2027

2025	Juhlakirjan valmistelu	4 500 e
2026	Mediakampanja ja juhlakirjan valmistelu	14 500 e
2027	Tapahtuma ja juhlakirja	21 000 e

Helsingissä Valamon pyhittäjien Sergein ja Hermanin juhvana 28.6.2024

Kirkolliskokousedustajat

Ludmila Niemi

Irina Tchervinskij-Matsi

Heikki Huttunen